און פירוד הלבבות צווישן אידן.

וואס ע"כ איז דער מאמר המוסגר.

כז. אומקערנדיק זיך לעניננו:

די הוראה וואס מ'נעמט ארויס פון דעם פורים קטן בשנה זו איז אויסגעקומען ביום הרביעי בשבוע, איז - אז פון "נטלו (המאורות)" דארף מען מאכן "נתלו (המאורות)", אז מ'זאל האבן צו טאן און פועל'ן ניט נאר אויף אזוינע אידן וואס זיינען בבחי' העדר האור, נאר אויך מיט אזוינע אידן וואס שנה ופירש, וואס זיינען אזוי ווי א מציאות של חושך.

און ס'איז א זיכערע זאך אז מ'וועט אין דערויף מצליח זיין אויב מ'וועט אין דערויף טאן - ווארום דאס איז א חלק פון יפוצו מעינותיך חוצה, וואס מ'גייט און מ'טוט עס בשליחות ועי"פ הוראת און מיט די נתינת כח וברכת הצלחה פון רבותינו נשיאינו ביז - כ"ק מו"ח אדמו"ר.

און דורך דערויף קומט מען אז בקרוב ממש גייט מען מקבל זיין פני משיח צדקנו, וואס ער וועט טאן אין יפוצו מעינותיך חוצה לע"ל.

און דאס אלץ איז אין אן אופן פון "ויקהל" (ווי מ'גייט לייענען צו מנחה), ווי רז"ל (ילק"ש ר"פ ויקהל - הובא בשו"ע אדה"ז סר"צ ס"ב) זאגן אויף "ויקהל משה" - "אמר הקב"ה למשה רד ועשה לי קהלות גדולות בשבת כדי שילמדו הדורות הבאים אחריך להקהיל קהלות כל שבת כו'",

אז אלע אידן ווי איין קהל, ובפרט אז מ'געפינט זיך אין שנת הקהל, וואס דעמולט שטייען אלע אידן, "האנשים והנשים והטף" אין אן אופן פון הקהל.

ביז אז מ'קומט צו דער "יום שכולו שבת ומנוחה" וואס דעמולט וועט זיין "קהל גדול ישובו הנה",

בגאולה האמיתית והשלימה, במהרה בימינו ממש.

* * *

כח. מאמר (כעין שיחה) ד"ה ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך גו'.

* * *

כט. ס'איז דאך רגיל צו אפלערנען א פירוש רש"י פון פרשת השבוע מיט די פרטי הדיוקים אין פרש"י,

ובפרט אז מ'געדענקט וואס מ'האט געלערנט אין חומש און רש"י ביז איצטער, וואס יעדער איד איז דאך בחזקת כשרות אז ער האט געלערנט חומש מיט פרש"י ביז איצטער און געלערנט דאס כדבעי, במילא געדענקט ער וואס ער האט געלערנט.

אין פרשתנו קאפיטל ל פסוק כו שטייט "ומשחת בו את אוהל מועד ואת ארון העדות". שטעלט זיך רש"י אויף "ומשחת בו" און איז מפרש: כל המשיחות כמין כ"ף יונית חוץ משל מלכים שהן כמין נזר.

ווערט גלייך די שאלה: ווי קומט דא אריין משיחת מלכים, אז "כל המשיחות כמין כ"ף יונית <u>חוץ משל מלכים שהן כמין</u> נזר"? דער ענין פון א מלך, "שום תשים עליך מלך", וועט דער בן חמש למקרא לערנען ערשט אין פ' שופטים - איז למאי נפק"מ <u>דא</u> (אין פ' תצוה) דער ענין פון משיחת מלכים.

דאס וואס רש"י שרייבט דא אז "כל המשיחות כמין כ"ף יונית" איז קיין שאלה ניט - ווארום רש"י וויל דא סאקע כולל זיין אלע משיחות וואס זיינען פאראן, די משיחה פון מנחות (תצוה כט, ב), פון כהנים (שם, ז. לו) און פון בגדי כהונה (אין אונזער פסוק).

אבער וואס האט דא פאר א שייכות משיחת מלכים ווען דאס רעדט זיך ערשט אין פ' שופטים?

ל. אויך דארף מען פארשטיין אין דעם ערשטן האלב פון רש"י - "כל המשיחות כמין כ"ף יונית":

דאס וואס רש"י שרייבט סתם "כמין כ"ף יונית", אן אויסטייטשן פאר דעם בן חמש למקרא ווי עס זעט אויס א כ"ף יונית (וואס זיכער ווייס ניט א בן חמש למקרא ווי דאס זעט אויס), איז פארשטאנדיק - ווארום דער בן חמש למקרא זיכער געדענקט וואס ער האט פריער געלערנט אין פ' תצוה:

אין פ' תצוה קאפיטל כט פסוק ב זאגט רש"י (אויף "משוחים בשמן"): "אחר אפייתן מושחן כמין כ"ף יונית שהיא עשוי' כנו"ן שלנו", ווייס דאך שוין א בן חמש למקרא ווי עס זעט אויס א כ"ף יונית, במילא דארף דאס רש"י אים ניט איבער'חזר'ן נאכאמאל בפירושו בפרשתנו;

וואס מ'דארף אבער יע פארשטיין אין אונזער רש"י (בפרשתנו) איז - וואס באמת איז דאס א שאלה וואס מ'דארף פארשטיין שוין אין דעם פרש"י הנ"ל אין פ' תצוה, וואו רש"י שרייבט דעם ערשטן מאל אז מ'איז מושח כמין כ"ף יונית:

פארוואס שרייבט רש"י בכלל אז דאס איז כמין כ"ף יונית - וואס איז נוגע אין פשש"מ פאר א בן חמש למקרא וואס עס טוט זיך אין יון, אין גריכן?!

נאכמער: רש"י אליין איז ממשיך און זאגט "(כ"ף יונית) שהיא עשוי' כנו"ן שלנו", ווי א נו"ן אין דער אידישער שפראך - היינט פארוואס דארף ער בכלל זאגן "כמין כ"ף יונית"!

די קשיא ווערט נאך שטארקער בפרש"י בפרשתנו: אין פרשתנו שרייבט רש"י נאר איין לשון - "כל המשיחות כמין כ"ף יונית" (דערפאר וואס ער פארלאזט זיך אויף דעם וואס ער האט שוין פריער געזאגט אין פ' תצוה כנ"ל) - איז אפילו אויב מאיזה סיבה שתהי' האט רש"י געדארפט זאגן אז דאס איז כמין כ"ף יונית, האט ער דאס שוין געזאגט אין פ' תצוה - איז ווען עס קומט צו פרשתנו וואו רש"י שרייבט נאר איין לשון, האט ער געדארפט שרייבן דער אות אין אידישן שפראך ווי מ'איז מצייר די משיחה - "כל המשיחות כנו"ן שלנו"?!

לא. עטלעכע פסוקים ווייטער אין פ' תצוה, אין (קאפיטל כט) פסוק ז, איז דא א צווייטער רש"י וואו ער רעדט וועגן צורת המשיחה:

אין פסוק שטייט דארטן וועגן די משיחה פון די כהנים - "ולקחת את שמן המשחה ויצקת על ראשו ומשחת אותו", איז רש"י מפרש (אויף "ומשחת אותו"): "אף משיחה זו כמין כ"י (אדער כי) נותן שמן על ראשו ובין ריסי עיניו ומחברן באמצבעו".

וואס דער מקור פון רש"י איז בפשטות פון די גמרא (כריתות ה, ב), די גמרא טייטשט דארטן אבער אויס אז "כמין כ"י" מיינט "כמין כ"י יונית"- ווערט לפי"ז א שאלה דא אין פרש"י: מה דאך אז די גמרא דארף אויסטייטשן אז "כ"י" מיינט "כ"י יונית" - איז עאכו"כ אז רש"י דארף דאס אויסטייטשן פאר א בן חמש למקרא אין פשש"מ, און אעפ"כ זעט מען בפועל אז רש"י זאגט סתם "כמין כ"י" אן קיין אויסטייטשן?!

הנחה פרטית בלתי מוגה

ווען מען גלייכט צו דער רש"י מיט דער ערשטער רש"י אין פ' תצוה - ווערט נאך א שאלה:

דאס וואס רש"י טייטשט אויס אין דעם צווייטן מאל (אין פסוק ז) פונקט ווי די משיחה דארף זיין, "נותן שמן על ראשו ובין ריסי עיניו ומחברן באצבעו", משא"כ דעם ערשטן מאל זאגט ער עס ניט, איז פארשטאנדיק - ווארום דעם ערשטן מאל רעדט זיך וועגן די משיחה פון מנחות, וואס דארטן איז בכלל ניט שייך דער ענין פון "נותן שמן על ראשו ובין ריסי עיניו כו'"! משא"כ דעם צווייטן פסוק רעדט וועגן די משיחה פון די כהנים, וואס זיי האבן א ראש און ריסי עינים.

וואס מ'דארף אבער יע פארשטיין איז: פארוואס שרייבט רש"י דעם ערשטן מאל "כמין כ"ף יונית" און דעם צווייטן מאל - "כמין כ"י"?

אין די צוויי רש"י'ס זיינען טאקע פאראן א ריבוי גירסאות אין די כת"י און דפוסי רש"י (כידוע אז אין פ' תצוה במיוחד זיינען פאראן א ריבוי גירסאות אין פרש"י) אין דעם וואס רש"י שרייבט "כמין כ"ף יונית" און "כמין כ"י" - אעפ"כ איז אבער אין דפוסי רש"י שלפנינו, ווי גדולי ישראל האבן אין דערויף געלערנט, שטייט אין דעם ערשטן רש"י - "כמין כ"ף יונית" און אין דער צווייטער רש"י - "כמין כ"י".

און די אלע ענינים דארפן זיין פארשטאנדיק אין פרש"י פאר א בן חמש למקרא פון זיך אליין, אן מפרשי רש"י.

וואס איינע פון די שאלות וואס מפרשי רש"י פרעגן איז, וואס אויך א בן חמש למקרא דארף דאס פארשטיין אין פשש"מ: אין דעם מקור פון דעם (צווייטן) פרש"י (אין פ' תצוה) אין גמרא (כנ"ל), שטייט מערניט אז "נותן שמן בראשו ובין ריסי עיניו" - פון וואנענט נעמט רש"י סיום פירושו "ומחברן באצבעו"?

וכפי שיתבאר לקמן.

לב. אין די הערות אויפן זהר פון פרשתנו שטעלט ער זיך (לקוטי לוי"צ לזח"ב ע' קלו ואילך) אויף דעם וואס עס שטייט אין זהר (ח"ב קפט, ואילך) בנוגע צו וואס וועט זיין באחרית הימים (אין די גאולה לע"ל):

דער זהר ברענגט דעם פסוק (ישעי' ב, ב) "והי' באחרית הימים נכון יהי' הר בית ה' בראש ה רים", און איז מפרש "מאן ראש ההרים דא אברהם סבא כהנא רבא ראש דכולא ובגין דאיהו ראש כוס דברכה יהי' נכון בראש ההרים דא אברהם סבא קדמאה לשאר כו'", ד.ה. אז ער טייטשט "בראש ההרים" (וואס וועט זיין באחרית הימים) אז דאס איז כוס של ברכה.

דערנאך איז ער ממשיך אין זהר: "ונהרו אליו כל הגוים (דער המשך הכתוב פון "והי' באחרית הימים גו'") מאי הוא"? און ער ענטפערט: אז דאס מיינט "אפילו נשים וקטנים, ושמש דפלח על פתורה אע"ג דאיהו לא אכל אצטריך למשמע ולמימר אמן דלא יימא בר נש אנא לא אכלית והואיל דלא אצטריפנא לזמון לא אשמע ולא אימא אמן, הכל חייבין בי', ד"א ונהרו אליו כל הגוים, אע"ג דנשים וקטנים פטורים מן המצות בכוס דברכה הכל חייבן כו'".

אין דער הערה אויפן זהר שטעלט ער זיך אויף דעם און אויף די אנדערע פרטים וואס ווערן דארט גערעדט אין זהר און ער איז מבאר ווי דאס איז מתאים ע"ד הקבלה.

לג. אין דערויף וואס דער זהר זאגט אז "אע"ג דנשים (וקטנים) פטורין מן המצות בכוס דברכה הכל חייבין" איז דאך אבער דא דער שאלה הידועה:

הנחה פרטית בלתי מוגה

נשים זיינען דאך מחוייב אין א ריבוי מצוות - היינט ווי קען מען זאגן אז נשים זיינען "פטורין מן המצות"?!

מ'קען ניט ענטפערן אז דאס וואס דער זהר זאגט "פטורין מן המצוות" גייט דאס נאר אויף קטנים וואס ער דערמאנט אבער ניט אויף נשים - ווארום דעמולט ווערן נשים נכלל צוזאמען מיט אנשים אין חיוב המצוות - האט דאך דער זהר דא ניט געדארפט דערמאנען נשים פונקט ווי ער דערמאנט ניט אנשים, דערפאר וואס בא זיי איז ניטא קיין חידוש אז אע"פ וואס זיי זיינען פטורין מן המצוות זיינען זיי אבער מחוייב אין כוס של ברכה.

איז דער תירוץ אויף דעם, אז אין זהר רעדט ער (ניט וועגן מצוות בכלל, נאר) וועגן די מצוות הקשורים מיט ברכת המזון, וואס אין דערויף זיינען דאך דא די צוויי דעות אין די גמרא אין ברכות צי נשים זיינען מחוייב אין ברכת המזון מן התורה (אדער נאר מדרבנן),

קען מען לערנען דעם זהר דא אויף צוויי אופנים: א) אז שיטת הזהר איז, אז נשים זיינען ניט מחוייב אין ברכת המזון מן התורה (נאר מדרבנן), און אעפ"כ איז דער חידוש אז אין כוס של ברכה זיינען זיי יע מחוייב מיטן תוקף פון א מצוה מן התורה ווי דאס איז ביי אנשים, אדער ב) אז שיטת הזהר איז אז נשים זיינען מחוייב אין ברכת המזון מן התורה, נאר דער זהר רעדט אז אפילו לויט די דעה אז נשים זיינען ניט מחוייב אין ברכת המזון מן התורה (נאר מדרבנן), איז אבער דער חידוש אז אין כוס של ברכה זיינען זיי מחוייב פונקט ווי דאס וואלט געווען א מצוה מדאורייתא.

מ'דארף אבער פארשטיין (וואס ער איז ניט מבאר אין דער הערה) - וואס איז די הוראה און בכן אין עבודה פון דעם זהר,

וכפי שיתבאר לקמן.

לג. כאן המקום צו ממשיך זיין דער פירוש רש"י וואס עס האט זיך גערעדט פאריקן שבת (ש"פ תצוה).

וואס אין צוויי פרשיות אין פ' תצוה ברענגט רש"י דעם לימוד אז א כהן וואס איז נכנס אדער משמש מחוסר בגדים איז חייב מיתה: דעם ערשטן מאל ברענגט עס רש"י אויפן פסוק (תצוה כח, לה) "והי' על אהרן לשרת ונשמע קולו בבואו אל הקודש לפני ה' ובצאתו לא ימות" - "ולא ימות - מכלל לאו אתה שומע הן אם יהיו לו לא יתחייב מיתה הא אם נכנס מחוסר א' מן הבגדים הללו חייב מיתה בידי שמים", און דער צווייטן מאל אויפן פסוק (שם, מג) "והיו על אהרן ועל בניו בבואם אל אוהל מועד או בגשתם אל המזבח לשרת בקודש ולא ישאו עון ומתו חוקת עולם לו ולזרעו אחריו" - "ומתו - הא למדת שהמשמש מחוסר בגדים במיתה".

און מ'האט דעמולט געבראכט אז ס'איז דא א שקו"ט בזה אין די סוגיא אין גמרא (סנהדרין פג, ב. זבחים יז, ב.), און תוספות (ד"ה אין בגדיהן עליהן - סנהדרין שם), איז זיך דארטן מפלפל אין דברי רש"י וכו'.

און מ'האט אויך דערויף געפרעגט: פארוואס דארף רש"י ברענגען דעם לימוד צוויי מאל?

און מ'האט אויף דערויף געבראכט צוויי תירוצים:

איין תירוץ, אז דעם ערשטן מאל איז נאך ניט געשטאנען וועגן די מכנסי בד וואס די כהנים דארפן טראגן, וואלט מען געקענט מיינען אז זיי ווערן ניט נכלל אין דעם ענין פון מחוסר בגדים - דערפאר דארף דאס רש"י נאכאמאל איבער'חזר'ן א צווייטן מאל נאך דעם וואס עס איז אויך געשטאנען וועגן די מכנסים.

הנחה פרטית בלתי מוגה

א צווייטער תירוץ: אז דעם ערשטן מאל שטייט "והי' על אהרן לשרת וגו' לא ימות"- וואלט מען געלערנט אז נאר ווען אהרן איז נכנס מחוסר א' מן הבגדים הללו איז ער "חייב מיתה", נאר אויף אהרן איז דא דער איסור פון אריינגיין מחוסר בגדים, משא"כ אבער בנוגע צו בניו, ועאכו"כ צו כהנים בדורות שלאח"ז - איז ניטא אזא איסור .

אין דעם צווייטן פסוק שטייט אבער "והיו על אהרן ועל בניו בבואם אל אוהל מועד גו' לשרת בקודש ולא ישאו עון ומתו חוקת עולם לו ולזרעו אחריו", אז דאס גייט ניט נאר אויף אהרן נאר אויף בניו און די "זרעו אחריו" - דערפאר דארף רש"י דארטן נאכאמאל איבער'חזר'ן אז "המשמש במחוסר בגדים במיתה", אז דאס איז כולל אויך בני אהרן און די כהנים בדורות שלאח"ז.

לד. וואס די צוויי תירוצים זיינען טאקע צוויי גלייכע סברות צו פארענטפערן דעם ענין - אבער באמת קען מען אזוי ניט פארענטפערן אין פירוש רש"י - ווארום בכדי פארענטפערן אן ענין וואס איז שווער אין פרש"י איז ניט מספיק צו געבן א תירוץ וואס לייגט זיך אין שכל - נאר דער תירוץ דארף אויך זיין אין איינשטימונג מיטן דרך הלימוד פון רש"י, וואס דאס איז פשוטו של מקרא, ווי רש"י זאגט אליין (בראשית ג, ח) אז "לא באתי אלא לפשוטו של מקרא".

און די צוויי תירוצים הנ"ל שטימען ניט מיטן דרך הלימוד פון רש"י - פשש"מ:

דאס וואס רש"י שרייבט (אין דעם ערשטן פסוק) "אם נכנס מחוסר א' מן הבגדים הללו חייב מיתה" איז בפשטות כולל אין זיך אלע בגדים, כולל אויך די מכנסים, און ס'איז א דוחק צו זאגן אין פשש"מ אז "הללו" מיינט אלע בגדים חוץ פון די מכנסים.

ובפרט נאך אז דער בן חמש למקרא האט שוין געלערנט אין רש"י אין סוף פ' יתרו עה"פ (כ, כג) "ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו", אז פאר די כהנים האט מען געמאכט מכנסי בד.

וואס אין הכי נמי אז אין פסוק שטייט ניט פריער (פאר דער ערשטער רש"י אין פ' תצוה) וועגן די מכנסי בד, אבער רש"י ברענגט אין סוף פ' יתרו דעם פסוק "ועשה להם מכנסי בד", ובמילא ווייס דערפון שוין דער בן חמש למקרא.

וואס דערפאר קען מען ניט ענטפערן אין פשש"מ אין פרש"י אז דער ערשטער רש"י רעדט ניט וועגן מכנסים און דערפאר קומט דער צווייטער רש"י צו באווארענען אז אויך מכנסים ווערן נכלל אין מחוסר בגדים חייב מיתה.

עד"ז קען מען ניט זאגן דער צווייטער תירוץ הנ"ל אין פשש"מ אין פרש"י - ווארום פון לשון רש"י איז משמע אז ער רעדט וועגן אלע כהנים ניט נאר וועגן אהרן, און אויב רש"י וואלט געמיינט נאר אהרן - האט ער דאס גערארפט זאגן בפירוש .

לה. אין דעם (ערשטן) פרש"י אין פ' תצוה (אויף "והי' על אהרן לשרת ונשמע בקולו גו'") איז דא א דבר פלא, וואס באמת איז דאס שוין ניט קיין דבר פלא - ווארום דאס איז א "קלאץ קשיא" במילא שטעלט מען זיך ניט אויף דעם:

אין דעם פסוק שטייט בפירוש וועגן וועלכע בגד מ'רעדט אז בשעת אהרן טראגט איר איז "לא ימות" - וועגן דער מעיל, וואס זי האט געהאט גלעקלאך וואס האבן געקלונגען ווען ער איז געגאנגען, איז בשעת והי' על אהרן לשרת ונשמע קולו בבואו אל הקודש לפני ה' ובצאתו לא ימות" - הייבט פון וואנענט נעמט רש"י צו זאגן אז דא רעדט זיך וועגן (אלע) "בגדים הללו", אז "אם יכנס מחוסר א' מן הבגדים הללו חייב מיתה בידי שמים"?!

לו. וואס אין דערויף (צי דער פסוק רעדט נאר וועגן דער מעיל (ווי פשטות הכתוב), אדער אויך וועגן די אנדערע בגדים (ווי רש"י איז מפרש)) איז אויך דא א נפק"מ להלכה:

אויב דער כהן איז נכנס לעבודה מיט אלע בגדים שלו און ער איז דארטן משמש די גאנצע עבודה אנגעטאן מיט אלע בגדים, און דערנאך איידער ער גייט פון דארטן ארויס איז ער פושט א בגד, און שפרינגט גלייך ארויס פון היכל ביז אפילו אז ער איז פושט דער בגד א רגע פאר דעם וואס ער גייט פון דארטן ארויס וואס דעמולט איז ניטא קיין אפשריות אז ער זאל נאך טאן עבודה - איז אויב ס'איז נוגע אז נאר די כניסה און די עבודה זאל זיין אין אן אופן פון ניט קיין מחוסר בגדים, אבער דערנאך קען ער פון דארטן ארויסגיין א מחוסר בגדים - איז ער אין אזא פאל ניט חייב מיתה; אבער אויב ער דארף פון דארטן אויך ארויסגיין ניט קיין מחוסר בגדים, איז ער אין אזא פאל חייב מיתה.

וואס דאס איז די נפק"מ להלכה צווישן דער מעיל און די אנדערע בגדים לויט פשטות הכתוב, משא"כ לויט פרש"י (אז דער פסוק רעדט וועגן אלע בגדים) - איז ניטא קיין נפק"מ ביניהם:

בנוגע צו אלע בגדים שטייט בפירוש דא אין פסוק "והי' על אהרן לשרת", ד.ה. אז ער האט מיט זיי געדארפט אריינגיין און טאן די עבודה אנגעטאן מיט אלע בגדים, אבער אויב ער איז פושט א בגד גלייך פאר דעם וואס ער גייט ארויס פון היכל - הייסט עס ניט קיין מחוסר בגדים און במילא איז ער ניט חייב מיתה;

משא"כ בנוגע צו דעם מעיל שטייט דערנאך אין פסוק אז "ונשמע בקולו בבואו אל הקודש לפני ה'", וואס דאס מיינט אז גייענדיק צו די עבודה האט ער געדארפט טראגן דעם מעיל, וואס דורך דעם איז געווען "ונשמע קולו", וואלט מען געקענט מיינען אז דאס איז נאר בשעת ער גייט צו די עבודה, אבער דערנאך קען ער אויסטאן דעם מעיל, ווארום דער ענין פון "ונשמע בקולו" איז דוקא נאר ווען ער גייט וואס דורך דעם גיין שאקלען זיך די גלעקלאך און זיי לאזן ארויס א קול, אבער בשעת ער איז עומד ומשמש קלינגען ניט די גלעקלעך כפשוט - איז דער פסוק גלייך ממשיך ומודיע - "ובצאתו", אז אויך ווען ער גייט פון דארטן ארויס דארף זיין "ונשמע בקולו", במילא דארף ער דעמולט אויך טראגן דעם מעיל, און דוקא דעמולט איז "ולא ימות".

וואס ווייבאלד אז אין פסוק שטייט בפירוש וועגן דעם מעיל - איז פארשטאנדיק בפשטות אז דאס דארף רש"י ניט דערמאנען בפירושו, וואס דערפאר איז רש"י מפרש ניט וועגן דעם מעיל נאר וועגן די אנדערע בגדים, ווארום וועגן זיי שטייט ניט אין פסוק במילא איז אין דעם דא א חידוש וואס רש"י טוט אויף.

לפי"ז ווערט אבער די שאלה הנ"ל: פון וואנענט נעמט רש"י צו זאגן אז דער פסוק רעדט (אויך בקשר מיט "ובצאתו") וועגן אלע בגדים - ווען אין פסוק רעדט זיך מערניט ווי וועגן דעם מעיל?!

לז. ויהי"ר אז אזוי ווי מ'האט גערעדט אין דער התוועדות פון דעם שבת שלפנ"ז (ש"פ תצוה) בקשר מיט דער הפטורה פון יענעם שבת (יחזקאל מג, י ואילך), אז דורך לערנען און עוסק זיין זיך אין "צורת הבית ותכונתו ומוצאיו ומובאיו וכל צורתו ואת כל חוקותיו" (שם, יא) איז, כמחז"ל (תנחומא צו יד) "א"ל הקב"ה (ליחזקאל) גדול קריאתה בתורה כבניינה לך אמור להם ויתעסקו לקרות צורת הבית בתורה ובשכר קריאתה שיתעסקו לקרות בה אני מעלה עליהם כאילו הם עוסקין בבנין הבית", און דורך דעם לימוד איז "בנין ביתי" ניט "בטל" (ראה לקו"ש מטו"מ תש"מ) - אז עס זאל ניט נאר זיין "כאילו הם עוסקין בבנין הבית", מיט א כ"ף הדמיון - נאר עס זאל אזוי זיין בפועל -

אזוי אויך זאל זיין בנוגע צו דעם וואס עס שטייט אין דער הפטורה פון שבת זו (מ"א יח, כ, ואילך), אז אלי' האט גע'פועל'ט אז די אידן זאלן זאגן "ה' הוא האלקים ה' הוא האלקים" (שם לט), וכמבואר אין מדרשי חז"ל (ראה יל"ש שופטים רמז מז. מלכים רמז רטז. פרש"י עה"פ שופטים ה, ב), און אין חסידות (ראה לקו"ת דברים סה, ג. המשך תער"ב ח"ב ע' א'קצ ואילך. לקו"ש ח"א ע' 186), אז דאס איז געווען בדוגמת דער "אנכי ה' אלקיך" וואס איז געווען בא מ"ת, און נאכמער - ב' פעמים ה' הוא האלקים, דער ענין פון תשובה וואס טוט אויף אז עס זאל זיין "כפליים לתושי'", ביז צו דעם ענין פון "לאתבא צדיקייא בתיובתא" -

וואס דורך תשובה קומט צו נאך מערער ווי ס'איז געווען אידער ער האט תשובה געטאן - ווי דער רמב"ם איז מבאר אז ער ווערט חביב יותר כו', ווי עס שטייט בנוגע צו א בעל תשובה "טרם אקרא ואני אענה" מיט די אלע פרטים ווי ער איז דאס מבאר.

אז דאס זאל ניט נאר זיין אזוי ברוחניות, נאר אלי' הנביא זאל מבשר זיין אז בא אידן זאל ווערן א תנועה של תשובה, און טאקע "נאו" ממש,

ומיד הן נגאלין (רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ח), אפילו נאך בשבת זו, און אע"פ אז עס זיינען דא די אלע קושיות ווי קען משיח קומען בשבת - ס'איז דא דער ענין פון תחומין און דער ענין פון טירחא וכו' - וועט דאך אבער קיינעם ניט ארן אויב עס וועט בלייבן די קשיא, אבי משיח זאל קומען וואס פריער,

ובפרט נאך אז בשעת ער וועט קומען וועט פערענטפערט ווערן די קשיא צווישן אלע אנדערע קשיות, ווארום "תשבי יתרץ קושיות ואבעיות" (של"ה חלק תושבע"פ. תוי"ט עדיות פ"ח מ"ז),

בגאולה האמיתית והשלימה, אין אן אופן אז מיד הן נגאלין, במהרה בימינו ממש.

* * *

לח. דער ביאור אין פירוש רש"י (אין פרשתנו) ובהקדם:

ס'איז ידוע אז אע"פ וואס רש"י פארלאזט זיך ניט בפירושו אויף דעם וואס ער שרייבט <u>לאח"ז</u>, נאר אויף דעם וואס ער שרייבט <u>לפנ"ז</u> – איז אבער בשעת מ'האלט פאר דעם סיום הענין, פאר דעם וואס מ'האט מסלק געווען מענין זה לענין אחר, איז דעמולט פארלאזט זיך יע רש"י אויף דעם וואס ער שרייבט לאח"ז אין דעם זעלבן ענין, און בשעת א בן חמש למקרא האט א שאלה אין א געוויסער ענין וואס ער לערנט אין חומש מיט רש"י - ווארט ער ביזן סיום הענין טאמער וועט עס אים רש"י ענטפערן דערנאך אין דעם ענין.

עד"ז בנוגע צו דער רש"י אין פרשתנו וואו ער זאגט "ומשחת בו - כל המשיחות כמין כ"ף יונית חוץ משל מלכים שהן כמין נזר":

גלייך אין דעם רש"י שלאח"ז אויף "וקדשת אותם" (ל, כט) זאגט רש"י "משיחה זו מקדשתם להיות קדש הקדשים", וואס דערפון איז פארשטאנדיק אז דער רש"י איז א המשך פון דער רש"י שלפנ"ז, וואס רעדט נאך אלץ אין דעם זעלבן ענין, ובמילא פארלאזט זיך רש"י אין זיין פירוש דא אויף דעם וואס ער זאגט גלייך בהמשך לזה.

וואס ווייטער אין דעם פרש"י זאגט ער: "כל משיחת משכן וכהנים <u>ומלכים</u> מתורגם לשון ריבוי לפי שאין צורך משיחתן אלא לגדולה כי בן יסד המלך [וואס דאס איז א מאדנער לשון אין רש"י] שזה חינוך גדולתן כו'".

וואס דערפאר איז קיין שאלה ניט בא דעם בן חמש למקרא פארוואס רש"י שרייבט בפירושו וועגן משיחת מלכים, אז "כל המשיחות כמין כ"ף יונית חוץ משל מלכים שהן